

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izveniši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inserati davek posebej. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Savčičeva akcija za razpis novih volitev

V načelu je baje že dosežen sporazum glede razpisa volitev, pogajanja pa se vrše še za volilno vlado — Režimovci zahtevajo koncentracijsko, sporazumaši pa nevtrarno volilno vlado

— Beograd, 31. oktobra. V beograjskih političnih krogih z naraščajočo pozornostjo zasledujejo akcijo Miloša Savčiča, ki je zadnje dni zopet imel več sestankov z vodilnimi politiki četverne koalicije. Če tudi ta akcija doslej še ni rodila pozitivnih rezultatov, je vendarle dovela do tega, da so posamezne skupine zavzele jasnejše in preciznejše stališče. Kolikor se more doslej ugotoviti, si prizadeva g. Savčić spraviti vsa ta različna stališča v sklad tako, da bi moglo v doglednem času priti do razčiščenja situacije.

Upoštevalo stališče KDK si g. Savčić predvsem prizadeva pridobiti koalicijske stranke za sporazum glede razpisa skupščine in razpisa novih volitev. Baš v tem pa obstajajo največje težkoče, ker se režimske stranke volitev v sedanjem trenutku boje. Za volitve pod vsakim pogojem so edino radikali okrog glavnega odbora, če treba, tudi brez predhodnega sporazuma s KDK. Enakega mnenja je tudi neznanen del demokratov. Za brezpogojno volitve so nadalje samo še zemljoradniki.

Proti volitvam v vsakem slučaju pa je skupina Velje Vukičevića, h kateri se prištevajo tudi slovenski klerikali. Pod gotovimi pogoji, pred vsem pod pogojem, da se predhodno ugotove in dogovore vse volilne parole, je za volitve Ljuba Davidovič. Večina demokratov pa je složna z Vukičevićem odločno proti volitvam. Sem spada tudi skupina zunanega ministra dr. Markovića.

D. Spaho in dr. Korošec nista brezpogojno proti volitvam, zastopata pa mnenje, da bi se moralo z volitvami počakati vsaj še pol leta.

Politični izven strank, bivši protičevci, Nastas Petrović in ostali disidenti vladnih skupin se izjavljajo brezpogojno za volitve in za revizijo ustave. Kar se tiče vlade, ki naj bi izvedla nove volitve, je večina politikov mnenja, da bi bilo najumestnejše poveriti volilni mandat generalški ali nevtralni vladi, če se bo našlo primerne ljudi. Splošno pa se čuti vsestranski pritisk, da se čimprej najde rešitev iz sedanjega položaja, ki postaja vedno nevdružljivi. Zlasti gospodarski krogi vedno odločneje zahtevajo, da pride na krnilo vlada, ki bo sposobna povesti državo iz sedanjega kaosa.

— Beograd, 31. oktobra. V zvezi z akcijo Miloša Savčiča se v političnih krogih neprestano razpravlja o spremembah, ki bi imele v kratkem nastopiti. Zatrjuje se, da se na merodajnem mestu že izdeluje načrt za izhod iz sedanjega položaja. Beograjski listi beležijo, da prevladuje mnenje, da je treba čimprej odstraniti sedanjí režim. „Politika“ ve celo poročati, da se pripravljajo dr. Korošec že na umik in da bo Savčičeva akcija končala zaenkrat s tem, da bo prišlo do sprememb na čelu vlade. Kot naslednik dr. Korošca se imenuje na eni strani Miloš Savčić, na drugi strani pa Aca Stanojević.

Značilno je, da tudi vlada sama že pošilja v inozemstvo poročila, ki govorijo o skorajšnjih izprehembah in ce-

lo o razpisu volitev. Tako poročajo z Dunaja, da je tam objavljena sledeča polslužbena vest:

„Glede na to, da KDK vztraja pri svojem sklepu, da ne stopi v nikake stike s predstavniki sedanjih vladnih strank, akcija g. Savčiča doslej ni rodila nikakih pozitivnih rezultatov. Vendar pa je dovela do tega, da so vladni krogi precizirali svoje stališče do zahtev KDK. Kakor se da posneti iz tega stališča so vladne stranke pripravljene pristati ne samo na nove volitve, karveč tudi na revizijo ustave. Naglašajo se le, da mora Narodna skupščina poprej sprejeti proračun, preden bo razpuščena. To pa bi se moglo zgoditi šele po novem letu. Kar se tiče revizije ustave, so vladne stranke slej ko prej mnenja, da mora KDK tozadevno še pred volitvami precizirati svoje stališče, da bodo na ta način volitve točno informirani o stališču posrednih strank.“

Beograd, 31. oktobra. G. Miloš Savčić je danes odpotoval v Bosno, kjer ostane par dni. V političnih krogih se zatrjuje, da mu bo dr. Korošec v soboto v imenu vseh vladnih strank podal odgovor, ki bo merodajen za nadaljnji razvoj Savčičeve akcije. Današnji beograjski listi poročajo, da je v načelu že dosežen sporazum glede volitev, da pa se vrše razgovori še o tem, kdo naj te volitve izvede. Dočim so pristajali sporazuma s KDK za to, da se poveri volilni mandat nevtralni vladi, zahtevalo pristajati vladnih strank, da izvede volitve koncentracijska vlada pod nevtralnim vodstvom.

Stavbnih katastrof v Ljubljani se ni bati

Zanimiva izjava šefa mestnega gradbenega urada inž. Prelovška o novih stavbah v Ljubljani. — Stavbni red bo treba v kratkem modernizirati.

Stavbni katastrofi v Pragi in v Franciji sta dali tukajšnjemu časopisu povod za vznemirjevalne vesti glede ljubljanskih novih zgradb. Stavljen je bil celo nekaj apel na stavbno oblast za poostreitev stavbnih nadzorstev v Ljubljani.

Z ozirom na to je šef mestnega gradbenega urada, g. mag. stavbni direktor inž. Prelovšek izjavil v gremijalni seji mestnega magistrata, ki se je vršila dne 26. oktobra t. l., sledeče:

„Da se je na podlagi časopisnih notic vznemirilo tudi tukajšnje prebivalstvo, se ni čuditi, kajti tudi pri nas se v zadnjih letih veliko zida in, moram reči, včasih tudi hitro zida. Vendar moram v pomirjenje javnosti izjaviti, da so razmere pri nas popolnoma drugačne, kakor one v Pragi. Pri nas vendar še ne vlada taka mrzlična hitrost v zidanju, trdi nimamo takega konilnega para-grafa, ki bi spekulante tiral do take nesreče, in se stavbno gibanje v Ljubljani zdaleka ne da niti v najmanjšem obsegu primerjati z onim v Pragi.“

Pri malih zgradbah, ki so se večinoma dosedaj gradile v Ljubljani, je z ozirom na minimalni pritisk na teren skoro gotovo, da se zgradba tudi pri event. zmanjšanih fundamntih ne bo zrušila. Majhne zgradbe pa železobetonskih konstrukcij v tem obsegu, da bi nosile vso zgradbo na par stebrih, tudi nima. Zidane so večinoma iz več ali manj solidne opeke, ki pa nikler ne kaže takih sumljivih znakov, da bi bile stavbi nevarne. In če se je kje pokazal tak znak, se je dal dotični material po gradbenem uradu odstraniti. Fundamenti teh malih zgradb so večinoma betonski, monolitni, tako da je delno posedanje skoraj izključeno.

Večje zgradbe, katere so se gradile s strani mestne občine, privatnikov, države, železnice etc., to je v notranjem mestu samem, pa so postavljene večinoma na trda, čista gramozna tla ali pa vsaj na ilovnatem ali mešanem trdem terenu. Pri vsaki večji zgradbi je se določil in maksimalni pritisk na cm², katerega se je strogo držati in so vse zgradbe potem na podlagi teh sigurnih predpisov postavljene. Govorilo se je pač lani, da so fundamenti zgradbe na Poljanah tako šibki in teren tako slab, da se mora stavba podreti. Kako so te govorice nastale, ne vem. Slutim pa, da so nastale med občinstvom na podlagi napačnega tolmačenja opazk kakšnega uslužbenca pri tej zgradbi. Fundamenti te zgradbe so tako zgrajeni v btonu, da njih pritisk na teren nikler ne presega 2 kg na cm², kar je za ta teren jako malo. Kakor je tudi videti pri današnji zgradbi, ki je znotraj in zunaj skoraj popolnoma ometana, se tudi nikler niso pokazale niti najmanjše razpoke. V splošnem se zida torej, kolikor se more konstatirati, v Ljubljani in ljubljanskem pomeirju še precej solidno. V današnjem stavbnem redu, ki ga bo treba tudi v kratkem modernizirati, pravi § 35, da je treba pregledati stavbo oziroma izvršiti ogled surove stavbe 4krat, in sicer:

1. Pregledati stavbišče pred začetkom zidarskih del pri polaganju temelja, nosečega konstrukcijske dele.

2. pregledati kanalizacijo in greznice in sicer predno se kanali zasujejo.

3. pregledati, ali so lesene strešne konstrukcije osamljene proti skupini dimnikov ali proti posameznim dimnikom za večja kuršča, nego so navadna kuhinjska, in sicer predno se zazidajo blazine. Istočasno je pregledati, ali so vezi v vseh nadstropjih črtežu primerno narejene.

4. pregledati izdelano konstrukcijo po izgotovljenju strehe in predno se zakrije konstrukcija (s tem, da se z ometom zamaže, zasuje ali zapazi).

Kadar nastane potreba takega stavbinskega pregleda, tedaj ima o tem graditelj pravočasno obvestiti stavbno oblast. Pregled se ima na to izvršiti vsaj v 24 urah.

Graditelj ima torej o tem pregledu vselej obvestiti pravočasno gradbeni urad. To se pa tudi v Ljubljani, dasiravno gradbena hitrost ni bila tako velika, ni vedno dogajalo. Nešteto krat smo morali potem okrožnic opozarjati stavbniške, da se tega paragrafa točno držijo, pa je bilo vse zaman.

Ne samo v teh 4 slučajih, temveč današnje moderne konstrukcije, posebno železobetonska, zahtevajo večkratni pregled, kar bo treba pri novem stavbnem redu upoštevati. Za tak pregled, kakor ga mora vršiti mestni gradbeni urad, danes tudi primanjuje potrebnih inženjerjev. Zatorej bom stavljal s posebnim poročilom predlog, da naj se stavbnemu uradu v to svrho dodelita 2 tehnični moči, in sicer v oddelku IV. ki oskrbuje stavbne komisije in stavbno policijo. Tako bodo vsaj 4 tehnične moči oskrbovale to službo.

Ne samo pregled konstrukcij v statistični ozirom, temveč tudi natančen pregled tere-

na, točen pregled in preizkušnja izvršenih betonskih mas, še pred tem pa preizkušnja dotičnega cementa ali pa opeke, bodo glavni pogoji pri izvršitvi bodočih stavb. To nam jasno kaže in zahteva praški slučaj.

Ne samo to, v interesu javnosti in delavstva, ki je izpostavljen pri takih nevarnostih, temveč tudi v interesu stavbnega gospodarja samega je, da dá ves material v dvomljivih slučajih preizkusiti pri tukajšnjem preizkuševališču na tehniki. Dalje je tudi zahtevati od vsakega podjetja, da ima na stavbi, kakor zahteva to stavbni red in mestni gradbeni pogoji, za to popolnoma usposobljenega namestnika in ne samo kakkega polirja.

Povoljni uspehi takega nadzorstva bodo doseženi, ako bodo sodelovali pri tem tudi stavbni gospodarji sami. Nemogoče je, da bi stal pri gradnji vsake nove hiše ali hišice uradni strokovnjak, kajti iza to bi bil potreben uradni aparat strokovnjakov, kakršnega ne zmore niti najbogateše mesto. Pri gradnji majhnih hišic mora gradbeni gospodar zgradbo nadzirati po direktivah in nasvetih, ki mu jih daje in jih bo zmerom rada dajala stavbna oblast. Na primer glede uporabnosti materiala, glede mešanice betona, malte it. dr. Vse važnejše konstrukcije, zlasti glede železobetona in kakovosti terena, itak pregleda in bo pregledovala stavbna oblast. To je in bo postopanje pri manjših hišicah oziroma manjših zgradbah.

Vsekakor pa je druga stvar pri gradnji večjih stavb. Tu je stavbni gospodar vezan na dobrega privatnega strokovnjaka kot stavbnega vodjo, ki se stavbi lahko posveti v zadostni meri. Obratni bi se bilo tu predvsem na avt. civilne inženjerje, ki razpolagajo z zadostnim strokovnim znanjem, so zapriseženi in imajo tudi uradni značaj. Kakor je že to svojčas predpisalo veliko županstvo, bi se morala vsa odgovornost pri napravi težjih načrtov statične vsebine, kakor tudi zgradba ali vsaj nadzorstvo vršiti le po oblastveno autoriziranih civ. inženjerih. Na ta način bi se posebno gradbenemu uradu prihranilo marsikatero dolgotrajno natančno kontrolno delo in bi se v tem pogledu lahko zaneslo in se moralo zanešati na uradno zaprisežene kolege, civilne inženjerje. Stavbna oblast pregleduje klub temu vse važne konstrukcije in statične račune tudi pri večjih stavbah. Vendar je pri sedanjem obsežnem stavbnem gibanju nemogoče zahtevati, da bi se stavbna oblast pečala z vsemi detaili vseh večjih zgradb.

Končno naj še omenim, da se zlasti pri zadevi manjših hiš dogajajo slučajji, da si stavbni gospodarji poiščejo zidarskega in tesarskega mojstra z dežele. Večkrat pri tem napravijo zelo slabo kupčijo, ker je dognano, da je vsled pomanjkljivosti strokovnega znanja teh podeželskih mojstrov in kvaliteta njih izdelkov mnogokrat veliko slabša, kakor pa je vreden doseženi prihranek.

Tega postopka se nikakor ne more odobravati in je tudi po stavbnem redu vsak stavbni gospodar dolžan uporabljati pri gradnji svoje stavbe le v to opravičene obrtnike.

V današnjem času, ko imamo vendar že zadostno število, lahko rečemo še preveč, inteligentnega naraščaja stavbnikov, je vsekakor gledati na to, da se zidarske koncesije za ljubljanski pomeirje ne izdajajo več. Kljub našemu tozadevnim opominom pa se to še vedno dogaja.

V Ljubljano spadajo samo inteligentni, strokovno na višku stoječi stavbniki, ki naj izvršujejo zgradbe. Dobri arhitekti s finim okusom pa naj tudi pripomenejo od tega, da bo Ljubljana kakor to zahteva njen potreben teren, ne samo solidno in trpežno zidana, temveč da tudi v estetskem oziru ne bo zaostajala za drugimi večjimi mesti.

V tem pogledu je ravno zadnja povojna doba in naglica zakrivila, da se je glede zunanosti zgradb ter zazidave posameznih stavbnih blokov in okrajev veliko grešilo, kar se ne da kmalu popraviti. Tudi v tem pogledu naj v bodoče stavbna oblast gleda na to, da se ta nedostatek kolikor mogoče omeji, če že ne popolnoma odstrani.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 0 — 22.835 Ber. lin 13.55 — 13.585 (13.57). Bruselj 0 — 7.9154. Budimpešta 0 — 9.9804. Curih 1004.1 — 1007.1 (1005.6). Dunaj 7.9950 — 8.0259 (8.0109). London 275.78 — 276.58 (276.18). Newyork 0 — 56.95. Pariz 0 — 222.46. Praga 168.87 — 169.17 (168.77).

INOZEMSKÉ BORZE

Curih: Beograd 9.1265. Dunaj 73.07. Budimpešta 90.60. Berlin 123.85. Praga 15.39. Milan 27.21. Pariz 20.29.

„Zeppelin“ se bliža Evropi

Po zelo viharini noči se „Zeppelin“ ob ugodnem vremenu bliža irski obali in bo najbrž drevi že v Friedrichshafnu

Friedrichshafen, 31. oktobra. Po zadnjih vesteh je „Zeppelin“ že prevallil dve tretjini poti in se bliža ob ugodnem vremenu južnozpadni obali Irške. Če se bo polet nadaljeval s sedanjo brzino, je računati, da bo „Zeppelin“ prispel v Friedrichshafen že danes zvečer.

Po vesteh, ki so dospele davi, ima „Zeppelin“ za seboj zelo viharno noč. Kljub neprestanemu spreminjanju kurnza in previdni navigaciji je zašel v tak vihar, da je zrakoplov več ur premetal vrtelo kakor mali čoln na razburkanem morju. Hoteč se izogniti viharjem, je „Zeppelin“ plul nekaj časa v smeri proti Španiji. Šele proti jutru se mu je posrečilo doseči ugoden veter, tako da plove po zadnjih vesteh s hitrostjo 160 km na uro v južnozpadni smeri proti Irski.

Ob 1. jutraj je bil „Zeppelin“ v višini 43 stopinj 47 minut severne širine in 22 stopinj 3 minute zapadne dolžine

Poslanci KDK ne dobe več poslanskih dnevnic

Beograd, 31. oktobra. Predsednik Narodne skupščine Ilija Mihajlović je izjavil danes dopoldne novinarjem, da je v smislu sklepa ministrskega sveta dal blagajniku Narodne skupščine nalog, naj 1. novembra izplača poslanske dnevnicke samo onim poslancem, ki se redno udeležujejo sej Narodne skupščine. Blagajnik ima izrečno navodilo, ustaviti nadaljnjo izplačevanje dnevnic poslancem KDK.

Češka delegacija na kotorski slavnosti

Split, 30. oktobra. Semkaj je prispela deputacija Saveza bivših češkoslovaških mornarjev, ki potuje v Kotor, da se udeležijo proslave in odkritja spomenika češkoslovaškim mornarjem, ki so bili koncem svetovne vojne od avstroogrskih vojaških oblasti justificirani.

Mednarodni kongres Rdečega križa

Haag, 30. oktobra. (be.) Tu je bil zaključen 13. mednarodni kongres Rdečega križa. Kongres je soglasno odobril resolucijo, v kateri pozivlja vse organizacije Rdečega križa, naj se združijo v borbi proti vojnim grozotam.

oddaljen še kakih tisoč milj zapadno od Irške.

Vremenske postaje poročajo o ugodnih vremenskih prilikah, tako da se bo nadaljnji polet vršil v najugodnejših razmerah.

V Friedrichshafnu se vrše velike priprave za svečan sprejem „Zeppelina“. Vsi hoteli v mestu in bližnji okolici so zasedeni do zadnjega kotička, neprestano pa še prihajajo od blizu in daleč nove množice, ki hočejo prisostvovati svečanemu sprejemu. Vstopnice za letališče so že razprodane. Policija je ukrenila vse potrebno, da zavaruje „Zeppelin“ pred prekipajočim navdušenjem množic. Letališče odnosno prostor, potreben za pristanek, bo zastražen po vojaštvu in obdan z močno ograjo. Na letališču so že montirali radiooddajne aparate, tako da bodo mogli poslušati pozdrave govore in pristanek „Zeppelina“ po vsem svetu.

Incident na češkoslovaško-madžarski meji

Praga, 30. okt. s. Kakor poročajo češki listi, je prišlo te dni do obmejnega incidenta pri Abovecih na češkoslovaško-madžarski meji. Madžarske obmejne straže so pod vodstvom častnika napadle nekega slovaškega kmeta na češkoslovaških tleh ter ga preteple. Napadeni kmet je delal na polju, ki mu je bilo dodeljeno po agrarni reformi iz posestva nekega madžarskega veleposestnika. Incident bi imel diplomatske posledice.

Izgnan kanonik

Rim, 30. oktobra. g. Konfinajska komisija v Potenzi je obsodila stolnega kanonika Caputija na večletno prognanstvo. Caputija obdolžujejo, da je izrekel več psov in žaljivih izrazov proti krajevemu fašističnemu tajniku, da tvori nevarnost za državni red in da je znan kot nepomirljiv nasprotnik fašističnega režima.

Preganjanje komunistov na Japonskem

Tokio, 30. oktobra. (lo.) Po aretaciji tisočev komunistov je policija aretirala 50 socialističnih dijakov, ki pridejo pred porotno sodišče najbrže prihodnje leto. Javnost ne pripisuje delovanju dijakov prevelike resnosti, vendar smatrajo vladni krogi zadevo za zelo nevarno. Zadržani amnestija ni obsegala aretirancev in policija bo obdržala več kot 5000 oseb začasno v zaporu, da prepreči eventualne nemire.

Iz policijske kronike

Včeraj je prejela ljubljanska policijska direkcija brzojavno obvestilo, naj aretirata stavbnega podjetnika Alojzija M., ki je osumljen, da je v Križevcih na Hrvaškem zažgal neko gospodarsko poslopje. Policija je osumljenca res aretirala in ga izročila sodišču. Če je M. res požigalec, bo pokazala preiskava.

Nedavno je policija prejela nekega postopaka, ki se je izdajal za Milana Ratkovića. Mož je med zaslišanjem zašel v protislovja in policiji se je zdelo, da ima več masla na glavi. Zato je poslala daktiloskopične oddise njegovih prstov raznim policijskim oblastem in kmalu je zvedela, da se za dozdavnim Milanom Ratkovićem res skriva nevaren mednarodni pustolovec. Dozdavní Ratković je bil že l. 1924 obsojen v Zagrebu radi raznih tatvin. Na zagrebški policiji so potom daktiloskopijske dognali, da sta Milan Ratković in Gjorgije Jović ena in ista oseba. Ljubljanska policija je na podlagi tega zvedela, da lopova zasleduje tudi tehnični odel ministerstva notranjih del, državno pravdnštvo v Pančevu, sodišče v Beogradu in še več drugih oblasti in sicer radi goljufij, nepoštenih manipulacij in tatvin. Ratković je nastopal tudi pod imenom Sava Janko in je skrajno nevaren vlomilec. Ljubljanska policija ga je izročila zagrebškemu sodišču.

Policijska direkcija je prejela poročilo od orožniške postaje v Rušah pri Mariboru, da so tam pred dnevi proti večeru trije lopovi napadli postojnega sla, dnevnikača Levaniča, ki je šel iz Ruš in je bil na poti k ambulanci. Napadalec so mu odvzeli 38.000 Din gotovine in 16 priporočenih pisem.

Toda sreče niso imeli, kajti še istega dne so jih izsledili orožniki. Bili so to Janjo Kumer, Alajžj Romeo in Miha Valentan, vsi iz Ruš. Zločinska deteljska si je denar lepo razdelila, vrednostna pisma in papirje so pa sežgali. Orožniki so jih izročili sodišču.

Posestnik Jero Jančarjevo iz Breznice, občina Dobrunje, je včeraj na Vodnikovem trgu dobro uknila nekaj 10 do 12-letna deklica. Kupila je pet litrov kostanja in ga plačala z reklamnim listkom trgovske dom iz Maribora. Reklamni listek je namreč podoben 10-dinarskemu bankovcu.

Delavcu Jožetu Reisu iz Rečne ulice je 28. t. m. nekdo odnesel srebrno uro z verzičico v vrednosti 350 Din. Tat je bil pri njem na obisku že pred dobrim mesecem in mu je takrat odnesel črn, 150 Din vreden plišast klubok. — Postreščku Mihi Otrinu je nekdo s Cankarjevega nabrežja odpeljal 700 Din vreden voziček, a ključavničarju Franu Pozaršku, stanujočemu na Ižanski cesti, je nekdo odnesel za 300 Din orodja.

čitajte „Ponedeljek“

Na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevzdravno spanje

Pozna jesen je že. Ljubljana, ki je sicer tako bela in vesela, postane v tem času nekak ožona. Orumenelo listje po drevoredih nas spominja, da je vse zapisano smrti. Vse je otožno, celo človeku se vsiljujejo v tem času težke misli o minljivosti vsega posvetnega. K sreči smo ljudje tako ustvarjeni, da radi vse pozabljamo in da se zavemo minljivosti vsega posvetnega le redko. V teh dneh umirajoče prirode se človek spomni tudi drugih, ki jih ni več med nami. Enkrat v letu se spominjamo mrtvih, enkrat v letu počastimo njihov spomin in se zavemo, da bomo tudi mi kmalu med njimi, eni prej, drugi pozneje. Enkrat v letu stopimo na pokopališče, ki nam jasno priča, da je vse na svetu zapisano smrti.

Spominjaj se smrti, ti kliče od vseh strani, ko se približaš pokopališču pri Sv. Krištofu. Pločevinasti angelj nad vrati pri vzhodu troji na ulico, kjer teče življenje, memento mori, spominjaj se smrti. Nad drugim vzhodom te opozarja napis z že zarjavimi, nekdanji zlatimi črkami: O vi vsi, ki milo greste, pomislite in glejte: prah si in v prah se boš povrnil. Napisa, ki te spominja, da boš zginit v zemlji in boš hrana črvom, pa tisoči in tisoči, ki hodijo dnevno tod mimo, niti ne opazijo. In prav je tako. En dan v letu je dovolj, da se spominimo mrtvih. Drugače je pa povsod, po vseh cestah, kamorkoli se ozreš, nešteto znamenj, nešteto kraljev in napisov, ki nam kličejo: »Spominjaj se življenja!

Nad vse romantično in nad vse žalostno je pokopališče pri Sv. Krištofu na Dunajski cesti. Kapelica in hišica kraj nje, kjer stane grobar in oskrbnik pokopališča, te spominjata še na življenje. Tu je vse lepo, vse urejeno, pometeno, čisto. Slehera stvar ti pravi, da so tu ljudje, ki opravljajo svoje vsakdanje posle. Nič romantike ni tu in nič žalosti. Ženica, ki jo pobaraš po oskrbniku, se smeje, kakor vsaka druga ženica. Ne hoče jo vprašati, ali je ni strah v neposredni bližini grobov. Skoraj pomilovalno in triumfalno hkrati ti je odgovorila, da je ni prav nič strah. Nad 30 let stanuje s svojim bratom, oskrbnikom pokopališča v tej hišici, v bližini grobov. In v vsem tem dolgem času so jo pustili mrtvi v miru. Zdi se, da se mrtvci ne brigajo za nas, vsaj ne toliko, kolikor se mi za nje, in da se jim zdi neumestno, morda celo poniževalno, vračati se k smrtnikom, svojim nekdanjim prijateljem in sovražnikom.

Od vhoda vodi dolga bela steza v ravni črti od Dunajske ceste do konca pokopališča. Ta pot je že bolj romantična. Zdi se ti, da nima konca, potem pa zopet, da vodi v neznan, neskončno lep in prostran kraj. Ob poti stoje vitke ciprese in nagrobni spomeniki. Zdi se, kakor bi pot vodila mimo smrti in umazanega življenja v večno življenje in lepoto.

Kreneš po tej ravni beli poti iskat grobarja in oskrbnika. In čim globje prihajaš, tem bolj žalostno je vse okoli. Zapuščeni grobovi, zarjaveli križi, porušeni spomeniki in izpraznjene grobnice, ki bulijo s svojimi črnimi odprtini v žalostno nebo, vse govori o minljivosti in smrti.

Grobar Francelj

Kakor zakleto je vse okoli, ko stopaš po dolgi beli poti na pokopališču pri Sv. Krištofu. Tu pa tam se zabližiš iz orumenele trave in zarjavelih križev ter z najrazličnejšimi ovalnimi rastlinam ovitimi spomeniki lepo in skrbno okrašen grob z lučico na sredi. Tak grob s prižgano svečko ti je skoro v tolažbo v tej puščabi in samoti. Se bolj se razveseliš, ko zagledaš na kakem grobu človeka, služkinjo ali delavca, ki popravlja in čisti grob. Od nekod prihitijo celo deček z motiko in previdno vpraša, ali imaš morda grob svojcev, ki bi ga bilo treba očistiti. Tudi mrtvi služijo živim v borbi za vsakdanji kruh.

Pretrse te pa starček, ki se opirač na palico počasi pomika po beli poti. Počasi pomika naprej in pogled mu nehoče uhanja med grobove. Tu pa tam skloni glavo, ker so ga morda oči zabelele v iskanju groba kakega v življenju dragega mu svojca, morda sina, morda žene. Težko že hodi in težko diha. To je tudi vse, kar te spomni na življenje, ko greš po beli poti med mrtvimi in iščeš grobarja Francelja. Grobar Francelj, ki opravlja to službo že nad 30 let in je znana vsem starejšim, ki so hodili za pogrebi, ko so mrlje še pokopavali pri Sv. Krištofu, je snažil in popravljal grob. Nekdaj je pri pogrebi nosil kadilnico in pomagal duhovniku pri pogrebnih ceremonijah, sedaj pa oskrbuje pokopališče in grobove po naročilu.

Grobar Francelj je mož starega kova. Dobričina in bistra glava je. Pripoveduje o pokopališču in njegovih slavnih in neslavnih gostih s posebnim mirom in neko menda samo grobarjem lastno filozofijo. In kakšen spomin ima! Ve za vse grobove slavnih mož in žena, ki so pokopani pri Sv. Krištofu.

To je že staro pokopališče, ti pripoveduje grobar Francelj. Prvi mrlji so bili tu pokopani l. 1780. Cerkev je pa bila zgrajena nemara že sto let prej. Oltarna slika je delo znamenitega slovenskega cerkvenega slikarja. Predstavlja Krištofa, ki nese Juzuska čez vodo. Bo že znamenita ta slika, je dejal grobar, saj smo jo dali na razstavo starih slik in slikarjev na obrtni šoli in je visela tam skoraj dva meseca.

Pokopališče je bilo sprva zelo majhno. Kapela Lichtenbergovih, ki stoji sedaj sredi pokopališča je bila nekdanj na vogalu. Pokopališče so razširili petkrat. L. 1906 so pokopali zadnjega mrlja. Od tedaj so pokopavali samo v grobnice. Pred tremi leti so pa tudi prepovedali pokopavanje v grobnice. Pravilo, je zaključil grobar, da bo pokopališče do leta 1936 ostalo nedotaknjeno,

potem ga bodo odstranili. Kaj bo v resnici z njim, je pripomnil s poudarkom filozofski grobar, se pa ne ve, ker človek ne ve, kakšna bo bodočnost.

Aškerčev čestilec

Ko sem kramljaj z grobarjem, je pristopil starček, ki sem ga videl, kako se je pomikal po beli poti in iskal s trudnimi očmi grob. Z drhtečim glasom je vprašal, kje je grob Antona Aškerca. S tem je starček vzbudil mojo pozornost in ponudil sem mu, da ga popeljem h grobu velikega slovenskega pesnika.

Ustavila sva se pred grobnico, kjer ležale poleg Aškerca še pesnik in pisatelj Fran Oestlin, Božidar Rač, pisatelj slovenski, z besedo in peresom ognjevit branitelj narodnih svetlinj, Fran Levstik, ekvipator, pesnik, kritik in jezikoslovec slovenski, Ivan Zelenikar, urednik »Slov. Naroda«, Andrejčkov Jože itd. Starček je trdno prečital napis in se zamislil.

Kako, da ste obiskali ravno Aškerčev grob, sem ga vprašal. Vsako leto pridem na ta dan sem, je odgovoril. Veste, mogoče je bil Aškerčev botev in doma iz istega kraja kot on. Oba sta bila Stajerca iz Globokoga pri Rimskih Toplicah. O, dobro sem poznal Aškerca. To vam je bil »lušten« človek.

Starček je umolknil. Moja radovednost je postajala vedno večja in rad bi ga bil še kaj vprašal v Aškerca. Ko sem pa videl, da se starček gubanci čelo, kakor bi se poglabljal v preteklost in obujal spomine, sem molčal tudi jaz.

Kakšen pogreb je pa tudi imel, se je zopet oglašil starček. Starček se ozre zopet na napis na nagrobnem spomeniku.

Pa ni nič napisano, da je bil duhovnik, — Nič ni napisano, sem ponovil. — O materi božji je malo pridigal, je začel starček, malo ali pa nič. Od Kristusa je kaj več povedal, o Mariji je pa molčal. In na dan velike maše, ko sem ga poslušal v cerkvi, je Aškerca povedal vsem vernikom v cerkvi tole: Res je, da moramo častiti Marijo, kot mater našega Odrašenika. Ampak res je tudi, da vemo o nji iz sv. pisma le malo in zato o njej ne moremo dosti govoriti. In res je tudi, da nekateri duhovniki le preradi delajo samo »kšeft« z Marijo.

Da prav tako je rekel, je pripomnil starček. Ženske pa so tekle k dekamu v žalec in zatožile Aškerca. »Tehant« je pa tem h navkram odgovoril: Pustite tega moža pri miru, on je pametnejši od nas vseh.

In kako pošten človek je bil! Zopet se je starček zamislil. Vedel sem, da bo povedal nekaj, kar bo dokazalo Aškerčevu poštenost.

— Nekoč je prišla k njemu neka Nežika, je povzel starček. Hotela je plačati mašo z zadnjimi krajcarji, ki jih je imela. Aškerca ji je pa dejal: Nežika, ti si revna, siromašna, saj nič nimaš. Kaj boš za mašo dajala, kupi si raje kos kruha in četrtno vina. Tega si bolj potrebna.

Nekoč je pa bila v Trbovljah kinopavska maša s procesijo. Rudar je prinesel Aškercu denar za mašo in pot. Dal mu je 20 goldinarjev. Aškerca je pa zavrnil, rekoč: Meni pripadajo po vseh pravicah samo 4 goldinarji. Ostale pa vzemi in vrni jih ali jih pa daruj revežem. Jaz jih ne vzamem. Ko je rudar omenil da so prejšnji gospod vzeli vedno za tako mašo in procesijo 20 goldinarjev je Aškerca odgovoril: Ta bi jih vzeli tudi tisoč če bi mu jih kdo dal.

Grobovi znamenitih Slovencev

Starček, nepoznan Aškerčev čestilec, ki je morda edini, ki pride k njegovemu grobu na dan Vseh mrtvih, je odšel. Jaz sem pa šel, da si ogledam grobove še drugih znamenitih Slovencev na pokopališču pri Sv. Krištofu.

Ko gledaš grobove, zapuščene in pozabljeni, in čitaš napise na spomenikih, ki jih je že ogledal trdi zob časa, se ti zdi, da vstaja pred teboj stara Ljubljana. Napisi so večinoma nemški. Od navadnih smrtnikov, ki so jih polagali v zemljo in jim postavili lesene križe, ni več duha ne sluha. O nekdanji Ljubljani pričajo samo še grobnice odličnih ljubljanskih patricijskih rodbin. Tu vidiš spomenik plemenitave, baronov, vse nekdanje nemške ali nemške aristokracije. Mnogo teh grobov je že popolnoma zapuščenih. Tudi visoki naslovi jih niso mogli otepi pozabljenu. Odprte v samotne strmeče grobnice pričajo, da so še živeli potomci v njih pokopanih poskusili še enkrat iztrgati jih pozabljenu: prepeljali so jih na novo pokopališče pri Sv. Križu. Pa tudi tam bodo pozabljeni za večno, če s svojimi deli v življenju niso zapustili potemtcej trajnega spomina.

In ko hodiš po starem pokopališču, se ti razodeva skrivnost, kdo je več in kdo je že s svojim rojstvom zapisan večnemu pozabljenu. Ogledal sem si grobove znamenitih Slovencev, ki so s svojimi deli otepi pozabljenu, ki so večni.

Na severni strani sta grobova profesorja Ivana Tuškega in Andreja Smoleta. Ob istem zidu vzhodno leži Bartholomeus Kopitar z latinskimi podatki o rojstvu in smrti in besedami Slovenske Maticice: Smrti ostanki Kopitarjevi, ki so nad 53 let počivali pri sv. Marku na Dunaju, so bili v domovino prepeljani in tukaj slovesno pokopani dne 12. vinotoka 1897.

Na južni strani ob zidu je grobnica Blasiusa Crobatha, ki je slaven, ker je slaven Prešeren. Tu sta še Cimperman in Jožef Ressel, leoni intendant namoimietva vynalezce lodnih sroubu.

Sredi pokopališča ob starem zidu so po vrsti grobovi dr. Janeza Bleiweisja, urednika »Novic« itd., Antonis Linhart, carniolae

historiographo, župan Joh. Nep. Hradecky, spomenik Valentina Vodnika z znanimi verzji: Ne hzhere ne sina po meni ne bo, dovolj je spomina, ne pesmi pojo, ki so ga postavili l. 1819 in popravili 1839. »oper-jatli«. Temu sledi spomenik Matija Zbop z besedami: Jesike vse Evrope je uzhene govoril, ki v tem tihim grobu spi, umetnosti le ljubil je, sglubljene mu bile so ure, ko njim slushil ni. Mladenzham v Reki, v Lvo-vu in v Ljubljani netrudin uzhenik je um vedril. Ako bi deljši zhasi bil mu dani, svoj narod s pismi bi razsvetlil bil. Pero satavi komaj stare Slave, buditi rod in dne-nes val ga Save.

Ogledal sem si še spomenike Poljaka Korytka in Jurčiča itd.

Pri sv. Križu

Pokopališče pri Sv. Križu. Koliko žalosti, gorja in trpljenja je že videlo in zakrilo za večno. Grob pri grobu, gomila pri gomili, kjer trohne trupla naših prednikov in kjer strohne tudi naša trupla.

Zadnje dni je očivilo pokopališče pri Sv. Križu. Trumoma prihajajo ljubljanci, avto za avtom drvi po Kette-Murnovi cesti in se ustavlja pred vrati, za katerimi vlada večni mir in pokoj. Razhajajo se množice na vse strani, iščejo grobove svojcev, znancev in prijateljev. Pred vrati čaka kopica ljudi. Ženske in otroci. Večinoma siromaki, ki bi radi zaslužili par dinarjev. Skoro vsiljivo ponujajo vojo pomoč. »Zelite peska? Ali naj vam uredim in popravim grob?« Pripravljene imajo motike in samokolnice, grablje in drugo potrebno orodje. Vozijo pesek in mah, nosijo in prevažajo košare in vence, cvetje in sveče, v oči ti berejo sleherno željo in če bi kdo hotel, bi mu izkopali tudi grob. Vsem se pozna na obrazih beda, borna njihova obleka in obutev priča o siromaštvu, ki vlada med njimi. Ljubljanci ne odklanjajo njihove pomoči, ker dobro vedo, da so ti siromaki vestni in pridni.

Pokopališče se izpreminja v lep cvetlični gaj, poln pestrega jesenskega cvetja. Nežne cvetke — v kolikor jih ni pobrala alana, so bile prenešene z vrtoč na gori na njivo večnega miru in krase zdaj grobove. V srh je zavladala tesnoba, misli se vračajo nazaj v preteklost, v duhu se pogovarjajo ljudje s svojimi predragimi.

Stoji tam bratec pred svečo gomilo svoje sestre, sklonjena z globoko tugo v srcu plaka mati ob grobu svojega edince, prijatelj prižiga sveče na grobu svojega prijatelja. Kamor se ozreš, povsod ista slika. Ljudje polagajo na grobove vence in šopke, postavljajo nagrobne lučke in sveče. Danes je dan pred vsemi svetimi, a že miglja na sveti poljani na tisoče lučk.

Vsako leto je večje število grobov, polni se pokopališki prostor, kmalu bo premalo prostora.

Najbolj žalosten viis napravljajo zapušeni in pozabljeni grobovi. Človek se nehoče zamisliti, ko vidi grobove, ki so ostali pozabljeni, zanemarjeni. Nikogar ni, ki bi jih ogrebel, ni roke, ki bi položila cvetko na zapuščen grob. Bedni kakor v življenju in zapušteni so ostali tudi po smrti. Saj tudi po smrti ni enakosti. Enakost je samo v tem, ker mora umreti in siromak in bogataš. Za pokopališkim zidom imajo sicer vsi mir, enaki pa ne niso. Bogatini si zgradi mavzolej in ima na grobu krasen spomenik. V kovinski krsti ga položijo v rodbinsko grobnico, njegov grob je vedno poln pisanega cvetja. A kdo se spomni siromaka? Kdo mu položi cvetje na grob, kdo postavi križo na gomilo? Nič!

Se en kotiček je na pokopališču, ki ostane tudi pozabljen. Kotiček, o katerem pravi pisatelj Zbanič, da tja zaide le malokater stopinja in še tista se hitro odmakne, kotiček, ob katerem se le malokater pogled za hip pomudi, da potem plah in prestrašen odbeži. . . . kotiček zavrnjenih in prokletih, ki so storiili sami svojemu življenju konec in so zato izobčeni iz blagoslovljene zemlje. Kotiček, ki ga je sama zapuščenost in žalost! Nikogar ni, ki bi se spomnil teh nesrečnejših, ki so umrli mučeniške smrti, — ker jim je usoda naklonila več bridkosti, kot jo je moglo prenesti njih ubogo srce. Grob sameva tu pri grobu, brez naklita, brez spomenika, brez velikih rož. Nikogar ni, ki bi tu postal in se spomnil tistih, ki so tu našli svoj večni pokoj.

Radioprogram

Četrtek, 1. novembra: 9: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve; 11: Lahka glasba (Radio-kvartet); 15: Literarna ura; 18: sRc. ad Fpos.q.dga OVumilhuymum Resna glasba, igra kvartet pihal kr. opere; 18: Cerkevno zvonjenje; 18:30: Drama; 20: Samospeve poje g. M. Pugelj; Brahms: 4 resni spevi; dr. G. Krek: Predsmrtnica, dr. A. Dolinar: Pogled v nedolžno oko; Schubert: Deklica in smrt. Komorni trio, člani kr. opere: koncertni mojster prof. Ivan Trost (violina), solocelist G. Müller in opern dirigent Niko Stritof (klavir); 1: Niels W. Gads. op. 29. a-mol Novellettes, Allegro, scherzando, Andantino con moto, Moderato, Larghetto con moto, Finale Allegro; 2: L. van Beethoven, op. 1 št. 2 G-dur: Adagio-Allegro vivace, Largo son aspressione, Scherzo, Finale (Presto); 3: A. Rubinstein, op. 52: Moderato assai, Andante, Allegro moderato, Allegro appassionato. Recitacije: Simon Gregorčič: Pozabljenim; 22: Poročila.

Petek, 2. novembra, 12:30: Reproduciranja glasba in borna poročila; 19: Francoščina, poučujo dr. Stane Leben; 19:30 Ljudska umetnost, predava dr. Stane Vurnik; 20: Koncert godbe Dravske divizije pod vodstvom viš. kap. dr. Cerina; 1. Dr. A. Dolinar: Spominu dveh mater; 2. L. Pahor: Rodoljubu; 3. L. Pahor: Blagor mu; 4. R. Wagner: Zalobna glasba ob smrti Siegfrieda iz muz. drame »Božji sromak« 5. P. H. Sattner: Marcia funebre iz kantate »Ojlika; 6. Iv. Zajc: Spreved bana Stevana, tužaljka iz opere »Ban Legata. Vmese speve poje

g. Gostič: Dr. Krek: Izvseh grobov ta večnost. Dalje poje g. M. Pugelj: Beethoven: V temnem grobu, Savin: Predsmrtnica, Michl: Človeka nikar. — Recitacije, 22: Poročila.

Sobota, 3. novembra: 12:30: Reproduciranja glasba in borna poročila; 17: Vijoli-na s spremljevanjem klavirja (g. Vrančič in Savinšek); Bolzoni: Pokoji, Sarassate: Zbogom, planine moje, Sjögren: Allegro iz C-mol sonate, Grieg: Allegretto iz F-dur sonate, Sinding: Adagio iz Amol suite; Monte: Zingaresca, Tirindelli: Elegija, Svendsen: Romano Godard: Adagio iz Finale iz Romantičnega koncerta; 18:30: Problem tuberkuloze v delavskem zavarovanju. Predava specialist za pljučne bolezni dr. T. Jamer; 19: Predavanje iz modroslovja, vseuč. prof. Veber; 20: Lahka glasba, izvaja Dravska divizija. Vmese speve poje g. Jug: Vilhar: Na vrtu svijet si brala, Schubert: Ave Marija, Verdi: »Ples v maskah«, Testi: Ne ljubim te več, Volarič: Oj rožmarin; 22: Poročila.

Državni nameščenici proti draginji

V nabito polni dvorani hotela Union se je vršil snoti shod državnih nameščenecv in upokojencev, ki so solidarno nastopili proti draginji in neznosnim razmeram na ljubljanskem živilskem trgu. Protestni shod, ki ga je sklical Zveza javnih nameščenecv za Slovenijo, je otvoril in vodil njen predsednik g. Milan Pternost. Za njim so govorili tajnik Zveze g. Joža Bekš, prof. Raib, g. Bišof, g. Beguš, zastopnik UJNZB g. Ciril Zupan in zastopnik železničarjev g. Somrak. Vsi govorniki so upravičeno ožigosali razmere na ljubljanskem živilskem trgu in zahtevali, naj oblast nemudoma ukrene vse potrebno, da bo konec najvišjega cen najnujnejim živilskim potrebščinam. Shod je pokazal, da so državni nameščenici v boju za obstanek solidarni in je mera njihove potrpežljivosti že polna. Sprejeta je bila z viharim odobravanjem resolucija, ki se glasi:

Na protestnem shodu dne 30. oktobra 1928 v Ljubljani zbrani aktivni in upokojeni državni nameščenici, privatni nastavlenci, delavci in izvaliki — brez razlike politične pripadnosti — skratka vsi oni, ki žive ob dnevnih, tedenskih ali mesečnih plačah in ki reprezentirajo glavni del ljubljanskih konzumentov, so sprejeli sledečo resolucijo:

Na podlagi statistično utemeljenih referatov, ki so jih podali posamezni poročevalci, ugotavljamo današnji shod, da je Ljubljana bodisi glede živilskih bodisi glede drugih živilskih potrebščin eno izmed najdražjih mest v naši državi. Današnji shod enodolžno odklanja vsako nasprotno trditve, ki se naslanja samo na enostranske informacije in ki ji je v glavnem namen ohraniti sedanje nevarno stanje ter prikazati živilske pogoje konzumentov v čisto drugačni luči kakor v resnici obstojajo.

Današnji shod ugotavlja

1) da je nadzorstvo na ljubljanskem živilskem trgu docela neurejeno, neomoteno in usmerjeno v pravcu, ki hoče v glavnem ščititi interese producentov. To delstvo je pripisovati neskladnemu razmerju, ki vlada med organi tega nadzorstva in med zalagatelji živilskega trga. Javna tajnost je, da tržni nadzornik na način, ki se absolutno ne sklada z njegovim službenim položajem, bodisi posredno ali neposredno obratuje z živilji, kar mora že samo po sebi docela izključevati njegovo objektivnost in presojo dejanskega položaja na ljubljanskem živilskem trgu. Nič manj neznanost ni, da se vsled sorodstvenega razmerja, ki veže tega ali onega tržnega organa s to ali drugo prekupevalsko živil, vsi nadzorstvena služba povsem pristransko, in da daleč ta služba v javnosti samo videz formalnega vzdrževanja reda. Takšne odnošaje je pripisovati deloma tudi posebnim, samo za organe tržnega nadzorstva veljavni službeni pragmatiki, ki ne dopuščajo nikakršnih personalnih izpremenj in ki odpira pod plaščem sicer pisane, a ne izvrševane kontrole na široko vrata pravečati hierarhiji.

2) Vzpostredno z draginjo živil rasto tudi cene stanovanjem, ki v preminjnih primerih presegajo zlato pariteto. Delavce, privatni in državni nameščenici, ki mu službovala njegovega fizičnega odnosno duševnega dela ne more ali noče odkupiti s polno protivršnostjo, je prepričan obupni in brezpodni borbi za obstanek ter za kratko dobo ne bo mogel več vzdržati bremen, ki jih valja na njegova ramena mestna občina v obliki najrazličnejših dajatev, pa natis se že dejavne imenujejo gostiščina, kanalska pristojbina, vodnarna ali kako drugače. —

Poudarjamo, da so ta bremena enilmentno nepredne prirode, ker slone na najemniku in ne na hišnem lastniku.

3) Tržna anketa na mestnem magistratu, obsoječa iz producentov, je izreka na naslov ljubljanskih konzumentov težko žalitev, ki jo odločno zavracamo ter globoko obžalujemo, da je bilo tožeče te žalitve mesto, ki bi moralo po svoji avtonomiji nuditi zaščito prav tako konzumentu kakor producentu. Državni nameščenec, privatni nastavljenec in delavec dajejo dana duška svoji ogorčenosti nad žalostnim dejstvom, da je mogla mestna občina pod svojim okriljem dopustiti ta izuzet in da se v danem trenutku ni zadostno zavedala naloge, ki ji mora pripadati pri obrambi mestnemu prebivalstvu skupnih interesov.

Današnji protestni shod zahteva:

a) revizijo sedanjega in določitev novega tržnega reda, ki naj mu bo ob primerni kazenski sankciji in poleg omogočitve proste konkurence v obratovanju glavni cilj odstranitev sedaj vladajočega kartela pri prodajnih cenah vseh vrst živil brez izjeme, zameno sedanjega tržnega nadzornika in vseh njegovih organov z drugim objektivnejšim osebjem ter otvoritev konkurenčnih prodajalnic živil in mesne v režiji in pod nadzorstvom mestnega magistrata.

b) ustanovitev posebne mestne gradbene-ga fonda, v katerega naj se radi zadostne preskrbe z zdravim in ceneniim stanovanjem za ljubljanske nepridobitne sloje stekajo najemnine, presegajoče zlato pariteto, ob sočasni opustitvi nameravane nove odmere gostiščine in drugih pristojbin na osnovi zvišanih najemnin.

Prav tako zahtevamo, c) da mestni magistrat na nepristranski način ugotovi funkcionalna, ki je dal v izvrševanju službe, torej v uradnem poslovanju, povod za slabo državlje, izrečene na naslov državnih in drugih nameščenecv, ljubljanskih konzumentov, da ga po disciplinskih predpisih kaznuje in da da javno zadoščanje na čast težko prizadetim mestnim slojem.

Končno prosimo velikega župana ljubljanske oblasti in ljubljanski

oblastni odbor, da vzameta kot nadzorovalni ob-lastvi ljubljanske državne in druge nameščenice, prepričane na milost in nemilost izvestnim producentom, v zaščito in da radi sankcija ne-dražih razmer, ki so se razpasle na ljubljanskem ži-vilskem trgu ter pri določitvi stanovanjskih na-jemnin, v svojem delokrogu vse potrebno ukre-neta.

Beleznica

Dežurne lekarne.

Danes: Sreda, 31. oktobra 1928; katoličani: Volbenk; pravoslavni: 18. oktobra, Petar i Luka.

Jutri: Četrtek, 1. novembra 1928; katoličani: Vsi Sveti; pravoslavni: 19. oktobra, Ljubomir.

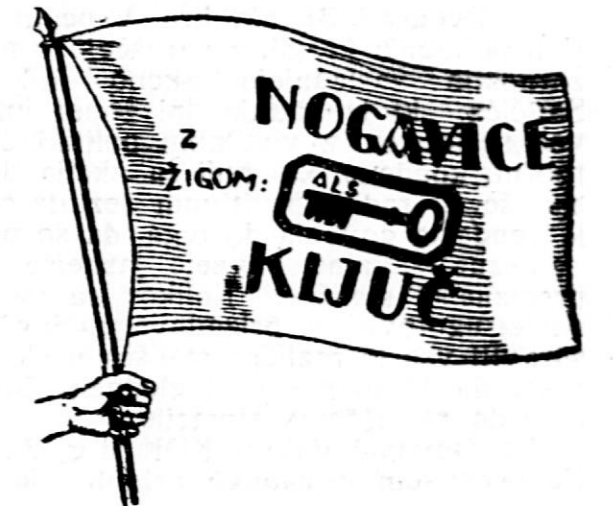
Današnje prireditve.

Drama: »Krog s kredo«. A. Opera: »Boccaccio«. B. Kino Matica: »Povratek«. Kino Ideal: »Song«.

Dežurne lekarne.

Danes: Sušnik, Marihn trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

— Sekcija Z. N. S. (službeno). Danes ob 18. uri seja upravnega odbora in odbora za delegiranje.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama.

31. oktobra, sreda. Krog s kredo. Red A. 1. novembra, četrtek. Romeo in Julija. Izven.

2. novembra, petek, zaprto. 3. novembra, sobota. Dobri vojak Švejk. Nova verzioritev. Prem. izven. 4. nedelja, ob 15. uri pop. Dogodivščine oslička. Mladinska igra. Izven: ob 20. uri zvečer. Kukuli, Izven.

5. novembra, ponedeljek. Tama dolgega življenja. Red B.

Opera.

31. oktobra, sreda. Boccaccio, opereta. Red B.

1. novembra, četrtek, zaprto. 2. novembra, petek. Boccaccio. Red A. 3. novembra, sobota. Dalibor. Red C. 4. novembra, nedelja, ob pol 20. uri zvečer. Grotica Marica. Izven.

SENTJAKOBSKI GLEDALISKI ODER LJUBLJANI

Sobota, 3. novembra: »Carodej«. (Abonma). Nedelja, 4. novembra: »Carodej«. (Izven.)

G. Hugo Zathay gost v naši operi. Prihodnji teden gostuje na našem opernem odru v vlogi Mefista bivši odlični član naše opere g. Hugo Zathay. Priprani smo, da bodo številni njegovi prijatelji z odkritosrčnim veseljem pozdravili njegovo gostovanje.

Naznanjeni premijeri Oedipus rex in Iz komične opere se bosta vršili šele prihodnji teden, ker je g. Betetto bolan in vsled prehlajenja ne more peti kakor je bilo mišljeno v petek, dne 2. t. m. Zato se vprižori v petek 2. novembra za abonente reda A opereta Boccaccio, ker je zadnjič vsled pokvarjene elektrike bila odponedana.

Ljubljanska drama vprižori na Vseh svetnikov dan zvečer Shakespearjevo tragedijo »Romeo in Julija« z g. Janom in gđ. Vido Juvanovo v naslovnih vlogah.

»Dobri vojak Švejk« nastopi zopet v ljubljanski drami v soboto, dne 3. tm. in sicer v novi nekoliko spremenjeni režiji. Ta vprižoritev Švejka se vrši izven abonmaja.

Prva mladinska predstava v ljubljanski drami bo v nedeljo 4. t. m. popoldne ob 15. uri. Vprižori se v režiji z. prof. Šesta vlezabavna komedija v petih dejanjih »Dogodivščine oslička«.

Suppe: Boccaccio. Ta izvrstna opereta, ki se odlikuje po izredno lepi lahki Suppejevi glasbi in po zabavnih vsebini se poje danes v sredo 31. t. m. za abonente reda B v običajni zasedbi. Glavne vloge poje ga. Poličeva, ga. Ribičeva in ga. Balatкова ter gg. Drenovec. Povhe. Peček in Simončič.

Senjakovski gledališki oder v Ljubljani. V soboto 3. in v nedeljo 4. novembra vprižori Sentjakovski gledališki oder vlepnapeto detektivsko igro v štirih dejanjih angleškega pisatelja Edgar Wallace

Sargon KALODONT

varuje usta in zobe!

Dnevne vesti.

— Kalvarija kronskih vpokojencev. Največji bedi in pomanjkanju so prepuščeni kronski vpokojenci, ki že deset let zama mledujejo, da bi se jih država usmislila in da bi jim plačevala pokojnine v dinarjih, s katerimi bi se mogli vsaj skromno preživljati. Za takoj po osvojenju so bili kronski vpokojenci oni, za katere se je vlada najmanj zmenila. Pozabljeni, sestradi in obupani so tudi zdaj, ko obhajamo 10-letnico osvojenosti in ujedinjenja. Njihovi zastopniki so že opetovano trkali na vrata raznih ministrstev v Beogradu, toda vse prošnje in pritožbe so ostale glas v puščavi. Vlada jih je tožila za obljubani, pri katerih je tudi ostalo. Za opetovano so jim obljubili, da bodo v najkrajšem času prevedeni na dinarske pokojnine, toda ta najkrajši čas se vleče že 10 let, a beda kronskih vpokojencev je vedno večja. Nekateri prejema mesečno 300 do 500 kron, med njimi so pa tudi taki, ki jim daje država mesečno 40 kron. Ker so hodili brezposelno od Poncija do Pilata in ker za to nesrečno vlada nima srca, so sklenili obrniti se s posebno spomenico na kralja in ga prositi, naj se on zavzame zanje. Spomenica bo te dni sestavljena in poslana kralju. Kronski vpokojenci upajo, da bo na kraljevo intervencijo končno vendarle rešeno vprašanje njihovih pokojnin. Če jih že ne izenačijo s srbijskimi vpokojenci, naj bi jim vsaj priznali dinarske pokojnine.

— Naša vojaška delegacija v Brnu. V ponedeljek zvečer je prispela naša vojaška delegacija pod vodstvom načelnika generalnega štaba generala Petra Pešića v Brno, kjer je v salonskem vagonu na kolodvoru prenočila. Včeraj jutraj so jo pozdravili na kolodvoru oficijelni zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Na kolodvoru je stala častna stotinja z vojaško godbo, ki je zaigrala obe državnimi himni. Popoldne so si gostje ogledali zanimivosti Brna, zvečer jim je na prireditelji vojaški poveljni general Voiciehovsky banke. Iz Brna se vrne naša vojaška delegacija v Beograd.

— Češkoslovaški Narodni dom v Beogradu. V nedeljo dopoldne je bil ob udeležbi zastopnikov dvora, vlade in številnih gostov češkoslovaške kolonije svečano odprtjen češkoslovaški Narodni dom v Beogradu. Prosvetni minister je v pozdravnem govoru naglašal, da priča veliko število šol in knjižnic, kako hrepeni vsak Čehoslovak po kulturnem napredku. Češkoslovaški poslanik Jan Šeba je naglašal, da bo češkoslovaški Narodni dom v Beogradu še tesneje združil oba naroda. Po pozdravnih govorih zastopnikov beograjske občine in predsednika Češkoslovaške-jugoslovenske Lige Trifunovića so govorili še v imenu upravnega sveta češkoslovaškega Narodnega doma bančni ravatelj Kavka, v imenu čeških društev v Jugoslaviji ing. Hrcif, v imenu češkoslovaške kolonije pa njen predsednik dr. Višek. Češkoslovaška kolonija je poslala kralju Aleksandru in prezidentu Masaryku pozdravne brzojavke. Na češkoslovaškem poslanstvu v Beogradu se je vršila v nedeljo velika recepcija.

— Iz sodne službe. Za višjega deželno-sodnega svetnika je imenovan dožensosodni svetnik z naslovom in značajem viš. deželne svetnika pri okrožnem sodišču v Celju dr. Hinko Stepančič.

— Sestanek abiturientov idrijske realke iz leta 1913 v svrhu proslave 15-letnice mature se vrši na željo večine tovarišev v soboto dne 3. novembra ob 20. uri v beli sobi kolodvorske restavracije v Mariboru.

— Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za 1. 1928 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove več ustanov po 150 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 31. novembra 1928. Priloži naj se jim ob občinskem in župnijskem uradu potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvajal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilka onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

— V našo državljansko je sprejet delavec iz Topolšice Avgust Krivec.

— Iz državne službe. Politično upravni uradnik pri velikem županu v Mariboru Dominik Dereani je premeščen k sreskemu poglavarju v Konjicah.

— Konferenca Jugoslovenske Matice v Splitu. Jutri se prične v Splitu konferenca Jugoslovenske Matice, katere se udeležijo delegati iz vseh krajev države, v prvi vrsti iz Zadra, Splita, Dubrovnika, Beograda, Zagreba in Ljubljane.

— Slovenci v Ameriki. V kraju West Allis je umrl gostilničar Alojzij Lončarič. Bolehal je že del časa na možganski bolezni. Pokojni, ki je bil star 42 let, je bil doma iz pujske okolice. V Ameriko je prišel pred 20 leti. V istem kraju je izvršil samomor 19letni France Cirel, a v ponedeljek 8. oktobra je tam preminil v starosti 70 let g. Kramar. Pokojni je bil doma iz Solčave v Savinjski dolini. Tragična smrt je doletela nekoga Slovenca iz Port Washingtona. Staroval je skupaj z nekim Poljakom v železniškem vagonu, v katerem je nastal požar. Ogenj je nesrečno menda zalotil v spanju in sta popolnoma zgorela. Pokojni se je

menda pisal Marzidovšek in je bil baje doma iz pujske okolice.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno z neznatnimi padavinami. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in povsod, razum Skopja, je deževalo. Na več dežja so imeli v Zagrebu. Vreme je še vedno toplo. V Beogradu je bilo včeraj 25,2, v Splitu in Skoplju 21, v Mariboru 16, v Zagrebu 15, v Ljubljani 13 stopinj. Danes jutraj je kazal barometer 764 mm, temperatura je znašala 11 stopinj. Vreme se obrača polagoma na bolje.

— Pri odelobosti, gihu, sladkorni bolezni vam izboljša »Franz-Josef« grešnica prebavo. Stevilna strokovna poročila potrjujejo, da so tudi na protivnu in sladkosečnosti bolni prav zadovoljni z učinkom vode »Franz-Josef«. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. 26-T

— Za Ciril-Metodovo družbo so nabrali gostje na svatbi gosp. Blaža Jegliča v Trzinu 154.50 Din. Lepa hvala darovateljem!

— Fotoaparate kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana. Start trg 9 53-T

ADRESAR

mesta Ljubljane in okolice se zopet dobi v vseh knjižarnah in pri založništvu: Adama družba z o. z. Ljubljana. Kongresni trg 3. 217

Iz Ljubljane

— Obletnica smrti ge. Milene Žerjavove. Dne 2. novembra potече že leto dni, ko je za vedno zatisnila svoje blage oči ga. Milena Žerjavova, soproga narodnega poslanca in ministra n. r. g. Gregorja Žerjava.

— Dve novi tovarni v Ljubljani. Kakor izveemo, bosta v najkrajšem času zgrajeni v Ljubljani dve novi tovarni. Eno zgradi tovarnar Kopač, drugo znana avtomobilska tovarna »Steyer«. G. Kopač prične svojo tovarno graditi v kratkem, dočim se zgradi »Steyerjeva« tovarna pomladi.

— Operni pevec g. Hugo Zathay v Ljubljani. Te dni prispe v Ljubljano operni pevec g. Hugo Zathay, bivši član ljubljanske opere. G. Zathay, ki je na turneji po Jugoslaviji, nastopi tudi v Ljubljani.

— 11 let napornega dela. Danes je minilo 11 let, odkar je vstopila v službo v uredništvu »Slovenskega Naroda« stroje-piska gđ. Milica Kunčeva. Kdor pozna naporno novinarsko delo in kdor ve, koliko truda, potrpljenja in živčne napetosti zahteva stroje-pisec v uredništvu, bo priznal, da gđ. Kunčeva zasluži, da se je ob 11letnici napornega dela spomnimo. Kot prvovrstna stroje-piska je prišla iz pisarne pokojnega dr. Ivana Tavčarja 31. oktobra 1917 v uredništvo našega lista, kjer že polnih 11 let z nje lastno vestnostjo in marljivostjo opravlja naporno službo. Vsi jo imajo radi in vsi ji želijo, da bi ostala tako pridna, kolegljiva in požrtvovalna še mnogo let.

— Kino dvor: »Kurtizana«.

— Ni ga lepšega načina, da počastimo spomin svojih pokojnikov, kakor da se ob enem z njimi spomnimo onih, ki jim življenje ne obeta nič dobrega, ki bi v vrticelnih brez dvoma našli svojo duševno in telesno pogubo, če bi ne bilo dobrotljive, človekoljubne roke, ki jih še pravočasno potegne na rešilni breg ter jim potem mudi obo moralno in materialno oporo, s katero morejo postati dobri, koristni člani človeške družbe. To vzvišeno nalogo si je nadelo društvo »Skrb za mladino«, ki mu je namen, da skrbi za zanemarljivo, zapuščeno decu, katere od svojih staršev ali njihovih namestnikov ne dobiva take oskrbe, kakor bi ji bila potrebna za njen razvoj, a sredstva za izvrševanje te naloge naj bi dobivalo društvo iz dobrotljivih, radodarnih rok našega občinskega Društva se v resnici ni moglo, ko je računalo na rododarnost ljubljanskega in okoliškega občinstva. Že lani je zamislilo in tudi izvedlo svojo nabitvalno akcijo spomočjo tako imenovanega »štetja posestnikov grobov« ob Vseh svetih in občinstvo je pokazalo, da ume to akcijo, in je tudi v resnici kar najradodarnije sodelovalo pri njej. Skoraj 25.000 darovalcev je moglo zabeležiti društvo in s temi darovi je društveni sklad za zgradbo »Dečjega doma« v Aleksandrovm na otoku Krku narastel na lepši znesek 70.000 Din. Ker društvo izvede to akcijo tudi za letošnje Vse svete in bodo torej jutri, ko bodo zopet ti soči in tisoči občinstva prihajali na naša pokopališča, ves dan predstavniki društva »Skrb za mladino« s svojimi steklenimi nabiralniki pred vhodi na pokopališče vjudno naprošali posetnike pokopališč, da bi se z manjšim ali večjim darom — samo po eno novčnico: parsko, dinarsko, papirnat — spomnili uboge, zanemarljive mladine, smo prepričani, da bo i statistični i gnotni uspeh tega štetja letos še znatno lepši kot je bil lani. Zato pa naj tudi res mlhče, ki bo jutri posetil pokopališče pri Sv. Križu, pri Sv. Krištofu, v Štepanji vasi in na Viču, ne zavrne nabiralcev društva »Skrb za mladino« in s primernim darom omogoči društvu, da bi čim prej moglo nuditi naši moralne in gnotne podpore potrebni mladini vsem zdravstvenim, obenem pa tudi vsem moralnim zahtevam odgovarjajočo oskrbo v svojem »Dečjem domu«!

— Iz Predavanje o Visokih Tatrah. Občinstvo opozarjamo na slavnostno predavanje o Visokih Tatrah, ki ga priredi SPD v ponedeljek 5. novembra ob 20 v veliki dvorani hotela Union v proslavo 10letnice češkoslovaške republike. Predavanje bodo spremljale krasne skoptične slike in pričrpani smo, da bo občinstvo v polni meri zadovoljno, saj so Visoke Tatire eno najlepših pogorij v Srednji Evropi. Predaval bo naš znani planinec in planinski publicist dr. I. C. Oblak. Pred predavanjem bo imel predsednik SPD pozdravni govor, za njim bo pa govoril češkoslovaški konzul dr. Restl.

— Iz Krstna slava komandanta 16. artilerijskega polka. Komandant 16. artilerijskega polka polkovnik g. Čedomir Jovanović včeraj danes svojo krstno slavo in vabi vse znance in prijatelje, da ga osebno počaste v topničarski vojašnici. G. polkovnik Jovanović si je pridobil v kratkem času svojega službovanja v Ljubljani splošne simpatije in ima tudi med civilnim prebivalstvom mnogo iskrenih prijateljev.

— Iz Gostilna pri »Pajmostru priporočila izborna dolensko portugalico, liter 16 Din in sladki mošt, liter 12 Din. 825-n

Ne zamudite

znatnega popusta na vsa oblačila, pri JOS. ROJINA, Ljubljana

— Iz kraljestva narave. Opozarjamo cenj. občinstvo na prihodnji filmski spored ZKD. Na programu je največkratnejše filmsko delo kulturnega oddelka »Ufe«, bajnolepi znanstveni film »Iz kraljestva narave«. Ta film nam predčuje zgodovino milijonov let, postanek sveta, človeka in vsega življenja. Kaže nam zvezo razvoja od pračloveka do človeka današnjega dneva, njegovo rojstvo, njegove boje za obstanek in kameniti dobi, ko se je moral s svojo lastno močjo vreči na divjeja medveda, da mu je iztrgal iz krempljev ženo in otroka. Tu vidimo začetke umetnosti, obrti, tehnike vse do danes, ko imamo na razpolago najdvojnosejšee izume. Film, katerega mora videti sleherni izobraženec predvaja ZKD ločeno za ženske in moške na praznik v četrtki in v nedeljo t. j. 1. in 4. novembra za ženske ob pol 11. uri dopoldne v kinu Ideal za moške ob 11. uri dopoldne v prostorih Elinkega kina Matice. Ta spored ne sme nikdo zamuditi.

— Iz Poslovna državne Obrtne banke v Ljubljani. Upravni svet državne Obrtne banke v Beogradu je na svoji seji dne 28. in 29. oktobra soglasno sprejel predlog člena upravnega sveta g. Engelberta Frančetića, da se s 1. januarjem 1929 poveri ljubljanski Obrtni banki poslovavnica državne Obrtne banke pod istimi pogoji, kakršni veljajo za obrtne kreditne zadruge v državi SHS in sicer za toliko časa, da si zasigura obstoj lastne podružnice v Ljubljani. S tem je storjen prvi korak k ustanovitvi podružnice v Ljubljani, odnosno v Sarajevu, Splitu in Novem Sadu.

— Iz Knjige Srpske književne zadruge. Poverjenik za Ljubljano opozarja zadnjič vse naročnike publikacij Srpske književne zadruge, da izide s 1. novembrom t. l. XXXI. kolo knjig in prosil, da vplačajo naročnino v znesku 100 Din. Knjige je naročiti pri poverjeniku g. Vladimirju Kravosvu, tajniku Narodno strokovne zveze, palača Delavske zbornice, drugi stranski vhod, pritličje, desno.

— Iz Otvaritveno predavanje v VIII. sezoni društva »Soča« v Ljubljani. V društvu »Soča« s vrši to soboto, 3. novembra 1928 v salonu »Pri Levu« otvaritveno predavanje v tej sezoni. Ta večer nastopi prvič pri nas g. profesor dr. Mirko Rupel, ki bo predaval o našem pesniku Župancu ob njegovi 50-letnici. Po predavanju bo deklaracija, petje in prosta zabava. Začetek ob 21. uri zvečer. Vabljeni vsi, vstop vsem prost.

— Iz Pravilnice za decu. Kakor vsako leto, priredi tudi letos »Atena« priljubljene pravilne popoldnevne, ki bodo nudili našim malim mnogo zabave in poduka. Prvo pripovedovanje se vrši v petek, dne 2. novembra t. l. v beli dvorani hotela Union ob 5. uri popoldan. Pripoveduje gospa Manica Komanova. 922-n

— Iz Nacionalisti! Kakor vsako leto, počastimo tudi letos spomin žrtv avstrijske justice na Suhem bajeju. Cerkevne obrede opravi župnik g. Barle. Zbor v četrtki 1. novembra ob pol 11. dopoldne na vojaškem strelišču, odkoder odkorakamo skupno s pevci na grobove. Udeležite se te pomembne svečanosti polmoštveno!

— Iz Mošt, krvavice, Ahacileva 5.

— Iz Društvo »Treznost« ima svoj redni sestanek danes 31. t. m. na moškem učiteljsku ob pol 8. uri zvečer. Predaval bo pisatelj br. Cerkenik o temi: 80-letnica znanstvenika in abstinenta dr. Forela. — Vstop je dovoljen vsakomur.

— Iz Jadranasli! Danes zvečer ob 20. se vrši XVIII. redni občni zbor JNAD »Jadrana« v društveni čitalnici. Z ozirom na važen dnevi red (volitve v Svet slušateljev ljubljanske univerze) je udeležba za stare člane in novince obvezna! Pridite točno! — Odbor.

— Iz Vojni invalidi se pozivajo k udeležbi slavnosti pred spomenikom judenburških žrtv na dan Vseh Svetih popoldne ob pol 4. uri pri Sv. Križu. Tvorili bodo krog okoli spomenika. — Udruženje vojnih invalidov.

— Iz Občni zbor Društva učiteljev glasbe za Slovenijo v Ljubljani je preložen na nedeljo 4. novembra 1928. Vrši se ob 10. uri dopoldne v salonu pri Mraku, Rimska cesta. — Odbor.

— Iz Danes »Elitni družabni plesni večer« ob 8. zvečer v »balkonski dvorani Kazine«. Vstop strogo proti vabilu. Nove prijave in reklamacije vabil istotam. Aranžma: Jenko.

— Iz »Četrtek plesni točaj« — šole Jenko — jutri odpade ter se naj posetniki udeležijo »Sobotnega plesnega točaja« v »balkonski dvorani Kazine«. 823-n

Pisane zgodbe iz naših krajev

Tragična usoda nezakonskega otroka. — Nevarni vlomilci pod ključem. — Nevartno poplave. — Beg z ukradenim avtomobilom. — Po 9 letih odkrit zločin. — Trije sreski poglavarji v zaporu.

Nedavno smo poročali, da so orožniki ustrelili na begu roparja Berglesa, ki je pred meseci oropal in umoril v Bitolju bogataša Danabaša. Orožniki so roparja kmalu ujeli in zaprli. Nekega dne ga je orožnik spremil iz zapora na sodišče. To priliko je ropar porabil za beg, ki se mu pa ni posrečil, temveč ga je stal življenje. Orožnik je streljal za bežečim roparjem in ga smrtno pogodil. Sodišče se je seveda potem zanimalo, kdo je prav za prav ropar Bergles. Ugotovilo je, da ropar izvira iz neke ugledne aristokratske rodbine. Mati ustreljenega vlomilca je bila neka Rozalija plemenita Bergles, čije rodbine je zelo stara in sega nazaj do Karla Velikega. Rozalija pl. Bergles se je svoječasnno zaljubila v avstrijskega oficirja Antona Schmidta. Njen oče je bil proti tej zvezi in zato je lepa Rozalija pobegnila s svojim ljubčkom od doma. Anton Schmid je tudi odpovedal službo in se je naselil v neki vasi na Hrvaškem. Tu se je beguncem rodil sin, ki sta mu dala ime Rudolf. Za Antona Schmidta so začeli težki časi. Denarja mu je zmanjkalo in silil je ženo, naj odhaja s svojimi staršem, da bi skrbeli zani. Rozalija pa ni hotela svojega otroka dati staršem, ki so jo zapodili od hiše. Rozalija je baje zapustila tudi svojega ljubčka in odpotovala v Ameriko. Z bormim zaslužkom je preživljala maleda Rudolfa, ki je pa, ko mu je mati umrla, popolnoma propadel. Padal je vedno globlje. Postal je ropar in vlomilec, dokler ga ni zadela smrtno krogla iz orožnikove puške, ko je hotel pobegniti. Res tragična usoda nezakonskega otroka.

Zadnje čase je beležila zagrebška kriminalna kronika sedem večjih vlovov in tatvin. Istočasno je beležila krapinska policija velik vlom v tamonjo banko, o katerem smo pred dnevi že poročali. Policija je ugotovila, da so bili isti vlomilci, ki so že v Zagrebu izvršili drzne vlove. Vsi vlovni v blagajne so bili izvršeni na isti način. Največja tatvina je bila izvršena pri Trgovski prometni družbi, kjer so roparji odnesli okoli 50 tisoč Din. Redarstvo je marljivo zasledovalo vlomilce in jih končno ujelo. Te dni je zagrebška policija aretirala elektrika Dragotina Dubravčiča, Branka Dragiča, zasebnega uradnika brez stalnega bivališča, in delavca Avgusta Horvata. Po kratkem zaslišanju so aretiranci priznali, da so izvršili sedem večjih tatvin in vlovov, med njimi tudi vlom v tovarno Ivana Geresdorferja in v Krapinsko banko v Krapini. Pri teh vlovih so tatovi odnesli iz blagajen bogat plen, razen v Krapinski banki, kjer so našli v blagajni samo 50 para. Zadnji vlom je bil v blagajni švicarskega konzulata v Zagrebu, o katerem smo včeraj obširno poročali. Razen tega so vlomilci odnesli veliko vsoto denarja iz stanovanja nekega zasebnika na trgu. Ukradli so namreč ročno blagajno, v kateri je bilo 30 tisoč Din. Po mnenju policije pa še ni pod ključem vlomilec, ki je vodil to vlomilsko tolpo. Policija tudi tega pridno išče in upa, da ga bo kmalu zadela usoda, kakršna je doletela njegove pajdaše. Zagreb bo pa menda imel pred nevarnimi in drznimi vlomilci vsaj za nekaj časa mir.

Zagrebu preti poplava. Ogrožena je tudi zagrebška okolica. Sava je sicer začela padati te dni, toda včeraj je zopet narasla tako, da se je bati najhujše katastrofe. Sava je znana kot nevarna reka. Včasih pa de, potem pa tem hitreje naraste. Pred 20 dnevi je Sava narasla in prestopila bregove ter izmenjala svojo strugo. Lani je tekla še po strugi, ki si jo je izkopala l. 1926. Sedaj se je pa njena struga razširila do vasi Goranjske Jaruna in se je tudi pomaknila bližje mestnemu nasipu. Pred tednom je Sava poplavlila gozd nad Jarunom in je odnesla kakih 100 metrov terena, predvčerajšnjim je pa preplavila in odnesla še okrog 100 jutrov zemlje. Pričakujejo pa se še večji dotoki vode iz Slovenije, ki bodo nevarnost katastrofalne poplave še povečali. Ker je reka narasla za tri metre, je porušila nasipe

in odnesla večino varnostnih naprav. Vse to je napravila na mestnem nasipu, ki se tudi že težko upira vodnim masam. Voda je začela izpodjedati že mestni nasip pri Greclici do mestnega kopališča. Največji prirodni nasip, ki ga tvori desna obala potoka Černomerca, je že odplavljen in bati se je, da Sava poruši te dni tudi mestni nasip in preplavi del Zagreba in okolice. Nov naval vode lahko odnese vso vas Goranjske Jaruna in poruši nasip mesta Zagreba na dveh krajih. Kaj bo z bednimi prebivalci Jaruna in kaj z Zagrebom, če voda še naraste in če se porušijo obrambni nasipi?

Pred dnevi je bila izvršena v Zagrebu tatvina, kakršne se dogajajo navadno v velikih mestih, posebno v Ameriki. Neznani zlikovec je ukradel avtomobil iz garaže in pobegnil z njim. Policija je bila takoj alarmirana, toda zlikovca ni mogla najti ker je pobegnil. Sofer, lastnik ukradenega avta, je razglasil, da da nagrado 2000 Din tistemu, ki mu najde avto znamke »Fiat« št. 20307. Avto so res našli včeraj v Banjaloki. Po tatvini je začela tudi banjaška policija paziti na avtomobile. Opazila je, da se je pojavil v mestu avto, ki je vozil potnike proti nizki odškodnini v okolico. Po tatvini v Zagrebu se je policija začela zanimati za ta avto, toda ni ga mogla najti. Šele zvečer je ga našla v neki zakotni ulici pokvarjenega na cesti. Številka in znamka sta se ujemale s številko in znamko v Zagrebu ukradenega avta. Policija je soferja takoj aretirala. To je neki živko Lovković, brezposelni sofer, ki je pri zaslišanju priznal, da je odplaval avto iz garaže v Ilici. Sofer se je izgovarjal, da je odplaval avto, ker ga je pregovarjal neka gospa, ki stanuje v isti hiši, kjer je bil avto shranjen in mu je obljubila 2000 Din, če ga odpelje v Banjaloko.

Iz Splita poročajo o aretaciji, ki je vzbudila pri tamošnjem prebivalstvu splošno senzacijo. Aretriran je bil neki Ljubomir Ortić iz Dalja pri Osijeku, ki je pred 9 leti oropal in usmrtil nekega Miroslava Smoljana, trgovca iz Mostarja, ki se je vračal domov na poti med Daljo in Alimašom. Tedaj je ropar napadel trgovca in ga ustrelil s puško ter ga oplnil. Odnesel mu je tudi denarnico, v kateri je bilo 200 tisoč Din. Trgovec je imel na prstu tudi dragocen prstan z briljanti. Ker ropar prstana ni mogel takoj sneti, je mrtvemu trgovcu odrezal prst. Orožnikom se je posrečilo ugotoviti, da je umor izvršil Ortić, ki je pa izginil. Iskali so ga povsod zama. Te dni je pa orožniška postaja v Dalju zvedela, da živi morilec Ortić v Splitu. Poslala je patroljo v Split, ki je s pomočjo policije kmalu našla roparja preoblečenega kot delavca. Aretrali so ga. Ortić do sedaj ni priznal zločina. Orožniki so ga poslali v Osijek, kjer bo izročen sodišču.

Iz Plevlia poročajo, da je bil pred tamošnjim sodiščem obsojen bivši sreski poglavar Aleksa Marinović, ki ga je tožil Miloš Vojnović zaradi poskusa umora. Zgodilo se je pred tremi leti v neki kavarni v Plevlju. V nekem sporu je sreski poglavar streljal na svojega protivnika. Po zaslišanju številnih prič je bil Marinović obsojen na 6 mesecev ječe. To je v Plevlju že tretji sreski poglavar, ki sedi zaradi zločina v ječi. Prvi sreski poglavar Plevlja Ljubo Damjanović mora odsedeti večletno ječo zaradi umora nekega duhovnika, drugi Toka Jovanović sedi zaradi poverb, tretji Marinović pa zaradi poskušene umora.

Jubilejna proslava v šoli.

— Zadnjič smo govorili, kako se je naš narod osvobodil. Danes pa pogledimo, kaj je nam prinesla svoboda. Kaj bi rad povedal, Janezek, da se oglasha?

— Prosim, gospod učitelj, svoboda se sploh ne pokaže.

— Beži no, kako to?

— Kakšna svoboda pa je to, ko moramo hoditi v šolo?

Danes slavnostna premijera grandioznega Ufa - Filma

„POVRATEK“

Pretrsljiva slika brezmejnega trpljenja vojnih ujetnikov v Sibiriji in njih hrepenenja po domovini in svojcih.

V glavnih vlogah:

Mož
Žena
Usodni tretji

Lars Hanson
Dita Parlo
Gustav Frohlich

V utedništvu. V kamnolomih. Pri ženi prijatelja. Ljubav. Usodni povratek. Razočaranje v domovini. Edinstvo! Ganljivo! Najboljša čustvena zgodba!

Predstave ob: 4., 1/6., 1/8., 9. uri.

TELEFON 2124.

ELITNI KINO MATICA.

HALO! RADIO FRANC BAR

Ljubljana, Mestni trg 5/I.

12303

Strekovna Radio trrdka!

Specijaliteta:
Kompleten 3-črven RADIO BAR aparat, z
akumulatorem, anodo, antenskim in ze-
meljskim materialom, zvočnikom
le Din 1950.—

Vsa Evropa v zvočniku

Kompleten detektorski aparat, s podstav-
kom za kristal in kristalom, slušalko, an-
tenskim in zemeljskim materialom
le Din 245.—

Zaradi ugodnega nakupa in velikega kon-
zuma cene sestavnih delov globoko znižane
Glavno zastopstvo trrdke F. HORNY.
Dunaj, za NEUTROVOKS-aparate.
Z neutrovoksom poslušate ne samo Evropo,
marveč tudi Ameriko!

Roger de Beauvoir:

Sužnja

Roman.

— Ziana, — je spregovoril znova, —
čas hiti, bojim se, da nocoj ne bom mo-
gel govoriti z Njegovo Visokostjo do-
žem. Pojdi in opraviči me pri njem. Saj
poznaš njegovo dobrotljivost. Upam, da
se ne boš bala, ko spregovori s teboj.
— Tako, oče, takoj... toda priznati
moram, da bi šla raje v cerkev molit
za Tadea, kakor pa da bi se tu preri-
vala skozi gnečo.

Ziana je odšla, zatopljena v svoje
misli. Igra je bila v polnem razmahu, a
vendar je vladala grobna tišina.

Alessandro je stal za mizo, kjer so
igrali farao. Brez najmanjšega zani-
manja je opazoval igro. Kar ga je zdra-
mila iz zamišljenosti maska z zabojčkom.

Pod rokami tega moža se je vrstilo
zlato in srebro tako hitro, da bi človek
mislil, da mu pomaga sam vrab ali da
je vsaj v zvezi s kako nevidno silo. Ker
je morala vladati v dvoranji popolna ti-
šina, se ni upal ničesar govoriti z njim.

— Vrag ga vzemi, — je zamrmral
markiz, — veste, dragi vitez de la Plu-
mardiere, zdi se mi, da imam opraviti
s čarovnikom.

— Markiz de Saluces, — je odgovoril
vitez de la Plumardiere, — kot mornar
sem vajen vsakega vremena. Zatišje ali
vihar, sreča ali nesreča, meni je vse-
eno. Ravnajte se po meni.

— Tristo vragov, vam je lahko go-
voriti tako. Toda če bi imeli na mizi
šest tisoč dukatov, kakor jih imam jaz,
bi govorili drugače.

— Bogme, markiz, blagajna tega
tujca je vedno prazna in polna. Zdi se,
da jo prazni in polni čarobni prstan gor-
ske vile. Bogme, mnogo igračev sem že
videl v Benetkah, toda tale vtakne vse
za pas. Kdo neki je.

Neznana maska je igrala tisti večer
res kakor človek, ki mu pomagajo vse
peklenske sile. Mrmral je: igram, spod-
nja karta izgublja, desetica dobiva, ka-
kor flegmatičen upravitelj, ki igra na-

mesto svojega gospodarja. Seveda je
bilo na mizi kraj njega več zabojčkov,
polnih cekinov in dočim so igrači gra-
bili zlato na kupčke, je stresal na mizo
nove kipe dukatov.

— Koliko na damo? — je vprašal
markiz držeč roko na igračevem za-
bojčku.

— Dvajset tisoč dukatov! — so
— Dvajset tisoč dukatov!

— Dvajset tisoč dukatov! — so
— Dvajset tisoč dukatov!

— Gospod, — je dejal dož in ga
potegnil v stran, preden so reditelji
napovedali nadaljevanje igre... kdor
igra tako kakor vi, je ali Theodor Cor-
ner, izgnan pred leti iz Benetk zaradi
svojih dolgov, ali pa mož, ki mu pravi-
jo David Gruss.

In presenečeni dož je napeto prič-
koval, kaj odgovori zagonezna maska.

— Ne prvi, ne drugi, Visokost, — je
odgovoril neznanec. Obrnil je Alessan-
dro hrbet in sedel znova za mizo.

Bodisi da je neznanec izpremenil
svoj glas, ali pa je nalašč govoril za-
molčko tako, da dož ni spoznal v niem
moža, ki mu je pokazal pri židu zaklad.

— To bo kak pustolovec iz Padove,
ki hoče pognati nocoj vse premoženje,

— je pomislil dož. — Morda je kak ple-
mič, ki je zašel v dolgove, pa bi rad
priigral toliko, da bi jih poravnal. Temu
nenasitnemu kavalirju bi ne zadosto-
valo niti vse zlato iz državne blagajne.

Igra zase ali za svojo ljubico, igra brez
nervoznosti, molče in brez zavezništva.
V tem tiči skrivnost, ki me najbolj vzne-
mirja. Snoči sem ravnal kot tolovaj in
ničvrednej. Okradel sem žida, ko je
trdno spal, in izročil sem Benetkam
zaklad, zakopan v njegovem brlogu. Ta
zaklad je blagoslovil patrijarh, dobili so
ga moji vojaki. Čegav je bil? Ne vem.

Toda Benetke so morale preprečiti svo-
jo katastrofo. Benetke so se morale
oborožiti. Židi jim niso hoteli dati zlata

in zato sem ga moral vzeti.

— Toda kdo je ta tujec? — je nade-
ljeval dož svoj samogovor in ogledoval
neznanca. — »Igrajte, le igrajte s tem
možem, ničvredni senatorji! Jaz, dož,
jaz knez, sem igral nocoj za čast Be-
netk in Benetke so zmagale. Včeraj
lev sv. Marka ni mogel razprostrti
svojih kril, davi se je pa osvetil svoji
domovini za žalitve in razuzdanost.

Odplul je mlad, zmagovit in razvnet,
kakor v slavnih starih časih. Igrajte, le
igrajte, gospodje plemiči. Se včeraj je
bila beneška blagajna prazna. Le igrat-
te, kajti brez neznane maske, ki igra
sama zase, bi vas ne bil mogel oboro-
žiti.

— Igram, spodnja karta izgublja
desetico dobiva, — je kričal markiz.

— Kako klaverno je igrati takole, —
je pomislil dož. — Igrati za kratek čas
in za zabavo, igrati za svoj luksuz, za
svoje upnike in za vse, kar dela člove-
ku sramoto. Jaz sem pa igra, snoči
plemenitejšo, obenem pa strašnejšo
igro, igral sem za Benetke, za Benetke
in njihovo čast z židom, ki se imenuje
David Gruss.

— David Gruss... kdo je to? — je
pomislil Alessandro in zrl na mizo. —
Verižnik, pijavka iz Ghetta, mož, ki je
zelo ponosen, da je posodil dožu zlato.

— Izgubili smo, — je dejal Mocenigo
ves obupan.

— Suh! smo, — je pripomnil vitez
de la Plumardiere.

— Konec je naše slave, — je pritrdil
Trevisani.

— Izorno, izorno, le tako naprej,
dragi Corner, — so vzpodbujali masko
drugi plemiči, misleč, da igra Corner.
Novi bogataši igralnice je ostal miren.
Namignil je slugi in takoj je imel na
mizi nov zabojček zlata.

Tisti hip je dosegla igra višek in
napetost se je podela.

Kar je stopila maska k dožu.

— Vi ne igrate, gospod?

— Nikoli!

Tudi ženske se odlikujejo v letalstvu

Lady Heath in lady Bailey sta preleteli Afriko. — Obe sta bili
opetovano v smrtni nevarnosti. — Ena je dosegla višinski, dru-
ga pa rekord na daljavo.

Polet nad afriškimi džunglami je
prišel zdaj v modo in je najbolj priljub-
ljen med ženskami. Nedavno je žena
južnoafriškega milijonarja lady Bailey
srečno preletela od Londona do Kap-
stadta. Nekaj dni pozneje je preletela
iz Kapstadta v London lady Heath,
znana prej pod imenom Elliot Lynn. Ti
dve dami sta dosegli rekord, za kate-
rega bi se odločili le najdržnejši letalci.

Polet nad Afriko je zelo nevarno.
Poleg nenadnih vremenskih izprememb
preže tu na letalce divja plemena, ki
sovražijo aeroplane. Leteti je treba nad
žreli vulkanov in ogromnimi prago-
zdovi, kjer je smrt neizogibna, če mo-
ra letalec pristati. Toda obe Angležini
se naporov in smrtni nevarnosti nista
ustrašili. V zraku sta se srečali nad
Srednjo Afriko, lady Bailey je letela
proti jugu, lady Heath pa proti severu.
Obe sta bili opetovano v smrtni ne-
varnosti in le srečnemu naključju je
pripisati, da sta se rešili.

Lady Heath je dobila med poletom
nad Rodezijo v višini 8000 čevljev na-
ekurat solnčarico. Pred očmi se ji je
stemnilo in vse se ji je zdelo črno. Na-
pela je vse sile in se začela previdno
snuščati. Srečno je pristala sredi afri-
ške džungle. Divjaki so jo našli čez ne-
kaj ur nezvestno in jo odnesli v naj-
bližjo kolibo belokozca, ki ji je nudil
prvo pomoč. Ležala je več dni, predno
si je toliko opomogla, da je mogla na-
daljevati polet. Tudi lady Bailey je
komaj ušla smrti sredi Afrike. Hotela
je pristati v taboru, kjer imajo misijo-
narji postojanko. Bila je samo nekaj
čevljev nad zemljo, ko jo je zgrabil
močan zračni vrtnec. Aeroplan se je
prevrnil in padel na tla. K sreči je osta-
la junaška letalka nepoškodovana.

Med obema letalkama je vladala
huda konkurenca. Vsaka je hotela biti
prva žena, ki preleti Afriko. Konkuri-

rali sta tudi v Angliji, kjer je hotela ena
pobiti rekord druge. Ena je dosegla vi-
šinski, druga pa rekord na daljavo. V
zgodovino poletov obeh častihlepih
dam je posegel mlad mož s svojo ženo,
ki je napravil ženitovanjsko potovanje
z aeroplanom. To je bil poročnik Ben-
tley, ki se je tudi odločil za polet iz
Londona v Kapstadt. V Kapstadtu je
imel izvoljenko in ko je srečno dosegel
svoj cilj, se je poročil. Napravila sta
ženitovanjsko potovanje po zraku in
šele med poletom sta sklenila vrniti se
v London. Spotoma sta opazila letalo
lady Heath, ki je dobila med poletom
solnčarico in običajno sredi pragozda.
Ta čas se je raznesla vest, da so se ne-
katera plemena v Sudanu uprla in da
je nevarno letati nad tem ozemljem.
Poročnik Bentley je predlagal, da bi
letela lady Heath nad Sudanom z njim.
Lady Heath je pristala na to in čez
nekaj dni sta startala skupno.

Lady Bailey je dosegla kot letalka
še druge presenetljive uspehe. Prelete-
la je Sredozemsko morje in pristala v
Kairu. Tu jo je čakalo neprijetno prese-
nečenje. Angleške oblasti so ji sporo-
čile, da ne more nadaljevati poleta nad
Sudanom, ker ne morejo prevzeti odgo-
vornosti za njeno življenje. Toda njen
prijatelj jo je opozoril, da je lady Heath
s poročnikom Bentleyem preletela ne-
varno ozemlje in brzojavil je poročni-
ku, naj spremlja tudi njo. Bentley je
odgovoril, da jo pričakuje v Hartumu
da jo bo spremljal nad nevarnim
ozemljem. Spremljal jo je do Malakala,
od koder je nadaljevala polet sama. V
Taboru je zgrabil njeno letalo močan
zračni vrtnec tako, da se je razbil.
Brzojavila je svojemu možu po novo
letalo, v katerem je srečno dospela na
cilj. Lady Heath je priletela v London
nekaj dni pozneje, nego lady Bailey v
Kapstadt.

Velikane cene -- Cene velikane

Velika izbira: žepnih robcev, rokavic, NOGAVIC FLOR in VOL-
pulovert, jopice za dame in gospode, Volneni šal, Strajce, ovratnike,
kravate, DISECA MILA. — Kompletne potrebščine za šivilje, krojače
čevljarje in tapetnike. — Veznine in čipke

pri Josip Petelinc, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika (ob vodi)

Oglejte si zalogo in se boste prepričali!

Žaganje drv

z motorno žago. Uran Franc, Vil-
harjeva cesta. Telefon 28-20. 16-T

Moško suknjo

Črno, skoraj novo, za srednje mo-
ško postavno, ugodno prodam v
Rožni dolini, cesta VI. št. 4/I.
2020

Službo vratarja

ali nočnega čuvaja išče invalid.
Ponudbe na upravo lista pod
»Takojšnji nastop«/1978.

Prva in naistarejša trrdka s klavirji

A. Fiedler & Sohn

Gradec (Stajerska), Bismarckplatz 2.

Zastopstvo veletrrdk Bösendorfer, Stingl, Originalni,
Pallik, Nemetschke-planinov itd.

Plačilne ugodnosti tudi za inozemstvo!

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugo
Hibber, Ljubljana, Sv. Petra cesta
št. 25. 89/T

Snežne čevlje

in galoče dalje v popravilo samo
strokovnjaku Avg. Škofu, čev-
ljarju, Borštnikov trg št. 1 za
Jramskim gledališčem 94/T

Črna suknja

še dobro ohranjena, naprodaj. —
Srečiska ul. 33. 2034

V najem oddam

hlev za 8 glav živine, stanovanje
za 3 osebe, 2 veliki lopi, velik pod,
1 oral in pol zemlje oziroma trav-
nika, je lahko tudi za stavbe event.
tudi prodam. Nahaja se na perife-
riji mesta Ljubljane. Naslov se izve
v upravi »Slov. Naroda«. 2069

Okrožni urad za zavarovanje de-
lavcev v Ljubljani razpisuje pri
svojem fizikalnem zdravništvu v
Ljubljani

pošodbeno službeno mesto maserke

s prejemki Din 1000.— mesečno.
Prošnje s spricvali o doseda-
njem službovanju je vložiti v pi-
sarni uradu, Miklošičeva c. št. 20,
soba št. 205, do 15. novembra
1928. Pozneje došli prošnji urad
ne bo upošteval. 2090

Avto vožnje

z zaprtem 6-sedežnim vozom za
vseh svetlih in napred prevzame
garaža »Express«, Vegova ulica 8.
Tel. 2792. 2096

Krasna bukova drva

zdrava, popolnoma suha, iz pokri-
tega skladišča, dobavlja promptno
Čebin, Wolfova 1. Tel. 2756. 93-T

Gospodična

išče službo vzgojiteljice. Zmožna
slov. in nemškega jezika. Nastop
15. novembra. Ponudbe na upra-
vo lista pod »Vzgojiteljica«/2095.

Gostilna

na prometnem in večjem industr.
krajku na deželi se išče v najem.
Ponudbe na upravo lista pod »Go-
stilna«/2093.

Uradniška družina

mirna, išče za takojšnje vseživ-
stanovalstvo 3-4 sob in kuhinje.
Ponudbe na upravo lista pod »Ura-
dniška«/2083.

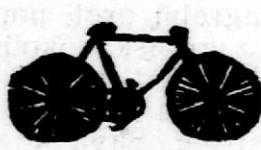
Dvodružinska hiša

(nova) z vrhom in električno raz-
svetljavo 15 min. od glavne pošte.
se ugodno prodaja. Ponudbe na upra-
vo lista pod »Solčna lega«/2082.

Velour in suknjo
za damsko plačje, velika
izbira — nizke cene
R. Miklauc
»Pri Škofu«
LJUBLJANA, Lingarjeva
ulica — Medarska ulica
— Pred škofijo

PUH — PERJE R. MIKLAUC LJUBLJANA

Velika izbira — najnižje cene

Dvokolesa od Din 1000.—
Sivalni stroji od " 1400.—
Oroški vozički od " 240.—
Motorji po najnižji ceni.
Oglejte si pred nakupom na o-
alogo. Prodaja na obroke. —
Ceniki franco.

»Tribuna« r. B. L. Ljubljana, Larovska cesta št. 4.

Mag. št. 33086—ref. Ib

RAZGLAS.

Na podstavi § 44 občinskega reda za mesto Ljubljana ter § 103 in 105 ljubljanskega cestno-policijskega
reda odreja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Izpraznjevanje in čiščenje greznice ter odvažanje gnojnice in drugih smrdljivih, ostudnih predmetov
se smejo vršiti le na sledeči način:

2. Fekalije se smejo prevažati po sledečih cestah: Karlovski, Cojzovi, Rimski cesti, Krakovskem nasipu,
Trnovskem pristanu, Bleiweisovi cesti, Dunajski cesti (od prelaza naprej), Vilharjevi, Savski, Kette-Mur-
novi, Ahaclevi, Zaloški cesti, Škofji ulici, Poljanski cesti (od Ambroževega trga dalje), Domobranski cesti,
Za gradom ter najbližjih ulicah in cestah, ki vodijo na te prej imenovane ceste, kakor tudi po onih, ki vo-
dijo ob imenovanih cestah v predmestje in okolico.

3. Strogo je prepovedan prevoz fekalij po naslednjih cestah: po Kongresnem trgu, Dunajski cesti do
prelaza, Masarykovi in Resljevi cesti, Slomškovi in Vidovdanski cesti (od Tabora proti mestu), Sv. Petra
cesti, po Jubilejnem mostu, Pred škofijo, Mestnem in Starem trgu in po vseh ulicah in cestah, ki leže znotraj
pravkar označenega kroga cest in ulic.

4. Iz greznice v sredini mesta med Wolfovo in Šelenburgovo ulico, Dalmatinovo in Frančiškansko ulico
je dovoljeno odvažati fekalije le s hermetiko zaprtim mestnim motornim vozom.

5. Vozovi in posode morajo biti neoporečni in zaprti, da je vsako onečiščenje cest izključeno. Za
čiščenje in praznjenje greznice ter prevažanje njih vsebine je dovoljen le čas od 23. ure ponoči do 5. ure
zjutraj.

6. Hlevski gnoj se sme prevažati le v vozovih, ki popolnoma onemogočajo vsako stresanje gnoja po
cestah in to brez časovne omejitve.

Te odredbe so bile sprejete v redni javni seji občinskega sveta ljubljanskega dne 18. septembra 1928
ter se s tem objavljajo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 24. oktobra 1928.

Zupan:

Dr. Dinko Puc, l. r.

vetu emo Vam, da si nabavite samo edino najboljšo in najlepšo

KOLO in SIVALNI STROJ

Gritzner in Adler

in švicarski pletilni stroj
„DUBIED“ istola naj-
boljši pisalni stroj v kon-
strukciji in materialu
„URANIA“

samo pri

Josip Petelinc-u
LJUBLJANA, Telef. 2913